

Program for medlemsrejse til Sydtyskland - 25-29/5 2022

Storketur til det smukke Sydtyskland

Bayern og Baden Württemberg – det ægte Tyskland med den smukke natur

Nogle vil nok sige, at Bayern er synonymt med Oktoberfest, mænd i Lederhosen og kvinder i Dirndl, pølser og alpehornsmusik. Man ser da også mange steder folk i de traditionelle Lederhosen som mænd ifører sig til festlige lejligheder. Og bayersk øl flyder også i stride strømme fra de mange knejper, der findes i enhver lille landsby. De bayerske pølser er da også altid til stede på ethvert menukort. Alt sammen er noget der hører sig til, i denne stærkt konservative region af Tyskland.

Men Bayern er så meget andet end de kendte stereotyper, hvilket Storkene.dk gerne vil bevise.

Naturen er fantastisk og mange fugle, som har svært ved at trives hos os, har det godt her. En af disse arter er naturligvis den hvide stork, som vi på denne tur skal se nærmere på under denne rejse til Bayern og med en afstikker til nabodelstaten Baden Württemberg.

Bayerns omskiftelige historie

Bayern, der er en fristat, dækker over et landområde på 70.550 km² og rent arealmæssigt, er det den største af Tysklands delstater. Den har godt 13 millioner indbyggere og hovedstaden er München. Bayern grænser op til Østrig, Bøhmen (Tjekkiet), Baden-Württemberg, Hessen, Thüringen og Sachsen. Den navnkundige flod Donau samt Main flyder gennem staten.

Bayern har et selvstændigt delstatsparlament med egen regering og retssystem. Betegnelsen Freier Volksstaat, ofte blot omtalt Fristat, blev udråbt som monarkifri republik i 1918 i de sidste dage af Første Verdenskrig af den revolutionære Ministerpræsident Kurt Eisner den 8. november 1918.

Allerede i år 555 – og dermed omkring 500 før betegnelsen “tysk” kendes – kan man spore det første bayerske stamhertugdømme. Det var del af Merovingernes område i det Frankiske Rige. Under Karolingerne opstod første gang et bayersk kongedømme, der dog var en del af personalunioner og underkonger, som regerede på vegne af statholdere. Efter at Karolingerne magt forsvandt – omkring 843 – styrkedes den bayerske selvstændighed, og der udviklede sig det yngre bayerske stamhertugdømme. Da adelsslægten Wittelsbach kom på tronen i 1180, udviklede der sig en territorialstat. Familien regerede Bayern i mere end 700 år indtil 1918. I 1623 blev Bayern kurfyrstendømme, og i 1806 blev det til kongerige. Igennem forfatningsændringer i 1808, 1818 og 1848 blev Bayern til et konstitutionelt monarki, hvor det stod som sejrsmagt ved Wienerkongressen i 1814 – på trods af at have støttet Napoleon på nær til allersidst – og kunne ad den vej sikre sig store landområder, som dagens nordlige Bayern, dele af Schwaben og Pfalz på venstre bred af Rhinen. I 1918 brød monarkiet med familien Wittelsbach sammen under Novemberrevolutionen i Tyskland.

Bayerske byer som München og Nürnberg spillede en fremskudt **rolle** under Det Tredje Rige og blev endvidere voldsomt ødelagt af allierede bombardementer. Nürnberg var ramme om nazismens partidage, og München blev udråbt til den nazistiske bevægelses hovedby.

Efter Anden Verdenskrig blev Bayern besat af amerikanske tropper, og fra 1949 genopstod Fristaten Bayern. Allerede i 1946 måtte Bayern afstå Pfalz, der blev del af den ny delstat Rheinland-Pfalz. Bayern har siden 1945 gennemgået en stor udvikling med omstilling fra at være et landbrugssamfund til en topmoderne industristat med økonomisk rigdom til følge

Man inddeler traditionelt Bayern i tre landsdele: Franken, Schwaben og Altbayern.

Baden-Württemberg

Baden-Württemberg er en af Tysklands 16 delstater. Den ligger i det sydvestlige Tyskland og grænser op til Schweiz mod syd, Frankrig mod vest, Rheinland-Pfalz og Hessen mod nord og Bayern mod nord og øst.

Delstaten har 11.103.043 indbyggere og dækker et areal på 35.750 km² og er den tredjestørste af de 16 delstater i befolkning og areal. Hovedstaden er Stuttgart.

Baden-Württemberg er en parlamentarisk republik, hvor den lovgivende magt udøves af delstatens landdag, der vælges ved delstatssvalg.

Delstaten blev dannet den 25. april 1952 ved sammenlægning af delstaterne (Länder) Baden, Württemberg-Baden og Württemberg-Hohenzollern.

Storken i Bayern

Storkebestanden i Bayern er på det højest kendte niveau nogensinde.

Ifølge Oda Wiedling, der er ansvarlig for artsbeskyttelse hos "Landesbund für Vogelschutz" i Bayern, har der ifølge gamle optegnelser muligvis været en større bestand før 1850. Men siden lavpunktet i 1988, hvor der blot yngede 58 par storke i hele Bayern, er det kun gået fremad. Fra omkring 2005 har bestandsfremgangen været markant og har i 2021 nået hele 800 ynglepar.

Men hvorfor er udviklingen vendt?

Det mener Oda Wiedling at der er flere årsager til. Først og fremmest har man i Bayern ikke gjort brug af reintroduktionsprojekter. Her har man udelukkende støttet fremgangen med redeopsætning og optimeret storkenes fødekamre og dermed øget fødeudbuddet.

Dermed undgår man helt at skulle støtrefodre storkene, som det er kendt fra flere lande, herunder i Danmark.

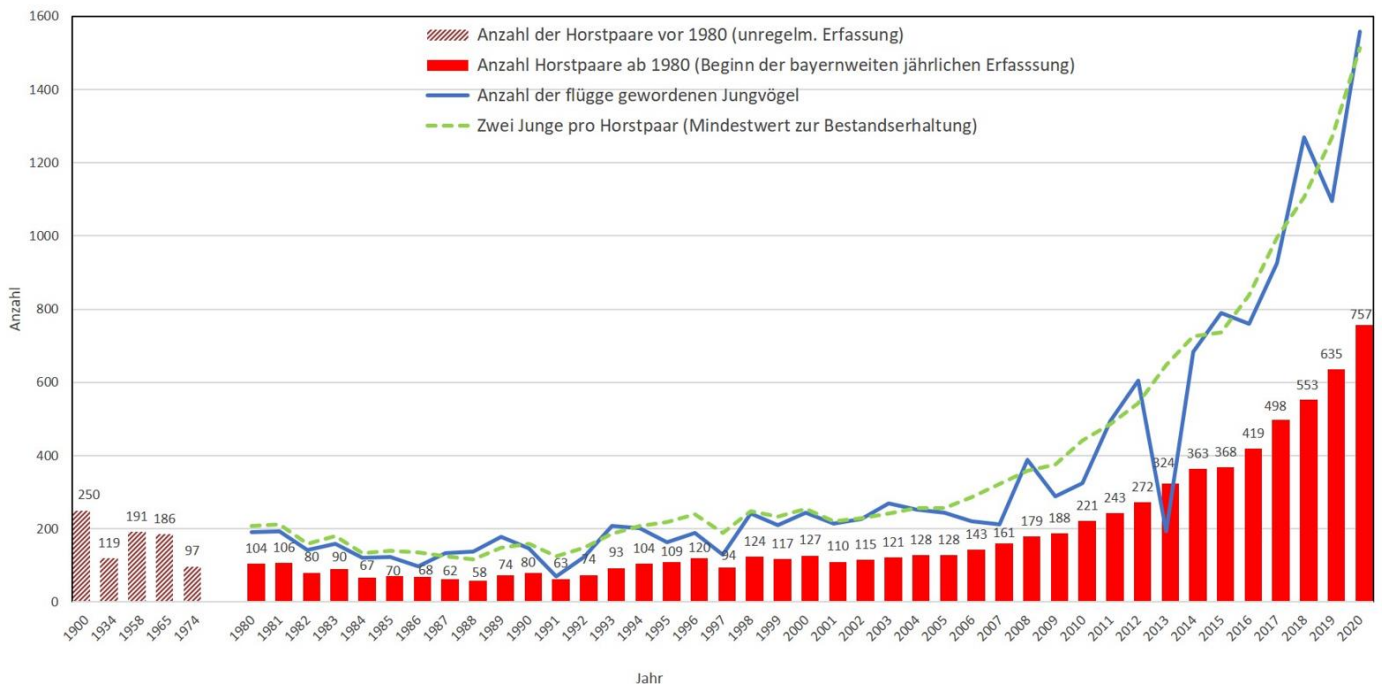
Samtidig er trækmønstret ændret, sådan at de fleste storke i Bayern opholder sig i Spanien og Nordafrika om vinteren. Sådan er det i det meste af Vesteuropa og derfor

stiger bestanden så voldsomt. Storkene overlever i stor stil det korte træk til og fra vinterkvarteret.

På selve vinterkvarteret i Spanien og Nordafrika, hvor storken lever på lossepladser og i kunstvandede rismarker, er der mere trygt at opholde sig end i det centrale og sydlige Afrika og dermed øges overlevelsesheden markant.

I Rheinland Pfalz og Baden Württemberg har man gennemført storstilede reintroduktionsprojekter. Begge steder var storken uddød som ynglefugl, men via denne kunstige opformering har man fået storken tilbage. I både Rheinland Pfalz og i Baden

Weißstorch-Bestand 1900 bis 2020 in Bayern

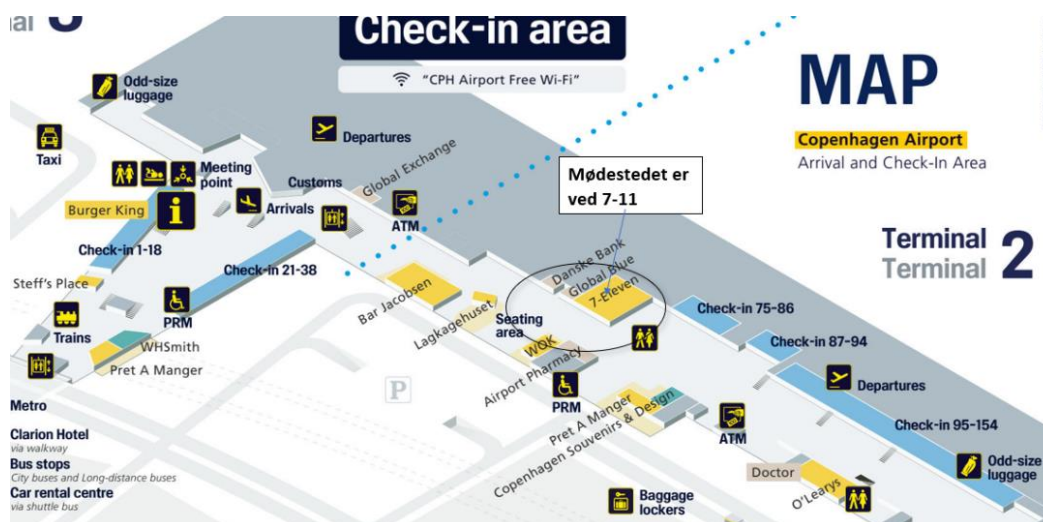
Grafen viser udviklingen i storkebestanden i Bayern fra år 1900 – 2020 (Kild: Landesbund für Vogelschutz in Bayern)

Württemberg har opformeringen ikke stået alene, men er gået hånd i hånd med genetablering og bevarelse af vigtige fourageringsområder. Projekterne er nu lukket ned og storkebestanden er blev selv bærende. Der er dog næppe tvivl om, at disse projekter spiller en rolle i bestandsfremgangen i Bayern, som tilsyneladende i disse år igen ende kender.

Turbeskrivelse

Dag 1 – onsdag den 25/5

06.15: Vi mødes i Kastrup Lufthavn. Vi flyver direkte til München med SAS klokken 07.25. Mødestedet er ved 7-Eleven imellem terminal 2 og terminal 3.

Efter at have hentet bagagen mødes vi af vores buschauffør og er klar til afgang fra lufthavnen ca. 10.00.

Vi kører mod vest forbi Augsburg til Burgau/Scheppach.

Her kommer vi forbi storkereder på reklameskilte blandt andet for Burger King. Her laver vi et stop på en time så man får mulighed for at besøge et toilet og få noget mad, Der kan naturligvis tages fotos af storkene samme sted.

Herefter kører vi mod syd til Kirchheim og ser det eneste storketårn i verden. Det er meget spektakulært med 11-12 reder. Samme sted ser vi et renæssanceslot (Fuggerslottet) med storkereder. Her foretages der naturligvis et fotostop.

Vi fortsætter syd på til Pfaffenhauseen og gør holdt her for at se byens storkereder og nyder en "Storchen Bier". Stoppet her bliver på cirka en time.

Vi fortsætter mod syd via Ochsenhausen til Bad Saulgau og laver et stop på cirka en time. Her kan man se byens storkereder i centrum på de smukke gamle huse. Efter Bad Saulgau går turen til hotellet i Biberach an der Riß.

Vi kører til Hotel Kapuzinerhof (3-stjernet). Her bliver der efter indlogeringen på hotellet rig mulighed for selv at gå rundt på opdagelse i den smukke by.

19.00 Fælles velkomstmiddag på Zum Kapuziner (restaurant ligger på hotellet)

Dag 2 – torsdag den 26/5

09.00 Afgang på dagens udflugt. Husk at tjekke ud og at medbringe din forudbestilte madpakke, inden ombordstigning på bussen.

Vi kører til Riedlingen der er en smuk gammel by ved Donau. Byen huser omkring 14 beboede storkereder. Bl.a. to reder på det middelalderlige rådhus og på McDonalds reklameskilt. I sluttet trop bliver vi guidet rundt af Hans Skov i den gamle bydel og ender ved McDonalds hvor bussen venter på os. Vi satser på at rundturen kan klares på en god time.

Fortsætter derefter mod øst langs Donau til byen Burgau, hvor vi fokuserer på den gamle bydel og dens storkereder. Der laves et kort fotostop her.

Kører derefter til Dillingen hvor vi stopper for at spise frokost.

Efter Dillingen går turen til Höchstädt, hvor vi laver et stop på cirka en halv time så byens storkereder kan fotograferes.

Vi fortsætter herefter til Donauwörth hvor vi forsøger at komme ind til klosteret, der huser en stor storkerede. Her holder vi en kaffe/kage pause på en time og går en tur i byens gader.

Vi fortsætter derefter til hotellet i Nördlingen og afhængig af vores tidsplan, foretager vi et spontant stop undervejs.

Vi overnatter på hotel Klösterle i Nördlingen. Efter indtjekning er der mulighed for en vandretur i byen.

Om Nördlingen

Byen har cirka 20.000 indbyggere og omtales for første gang i 898. Nördlingen ligger blot 6 km sydvest for det største meteorkrater i Europa. Det har en diameter på hele 23 km. Læs mere om Nördlingen [her](#)

Spisning

Der er frit slag om aftenen. Byen har mange restauranter, men prøv gerne [Meyers Keller](#), der er en Michelin restaurant, som rent faktisk serverer typisk tysk mad i meget fornemme omgivelser. Den ligger cirka 20 minutters gang fra hotellet. Bordbestilling i god tid er nødvendigt.

Er man til det mere casual, kan det anbefales at lægge vejen forbi "The Bayrish Pub". Her får du en god blanding af irsk pubstemning, godt tysk øl og Guinness samt hvad man vel kan kalde "tysk pubmad. Stedet ligger 4 minutter fra vores hotel.

Dag 3 – fredag den 27/5

09.00 Afgang på dagens udflugt. Husk at tjekke ud og medbringe din forudbestilte madpakke ombord på bussen.

Vi kører fra hotellet i Nördlingen og første stop er den smukke by Oettingen hvor vi laver et langt stop på 2-3 timer. Oettingen er kendt for sine velsmagende øl, men det vrirler også med storke i den gamle bydel.

Efter Oettingen kører vi til Dinkelsbühl, hvor vi også holder et langt stop på 2-3 timer. Dinkelsbühl markedsfører sig selv som Tysklands smukkeste by. Det er nok en overdrivelse, men smuk er den, med sine mange klassiske bindingsværkshuse. Vi spiser frokost her.

Efter Dinkelsbühl gør vi korte stop i Bechhofen og Herrieden på vej til Kurhotel Pyramide i Bad Windsheim. Som Nördlingen laver vi en byvandring, når det kan indpasses i programmet efter ankomsten til hotellerne.

Om Bad Windsheim

Bad Windsheim har godt 12000 indbyggere og omtales for første gang i år 741. Byen er en såkaldt kurby, da der her findes flere mineralholdige kilder. Bad Windsheim ligger ved floden Aisch.

Læs mere om Bad Windsheim [her](#).

Spisning

I selv Bad Windsheim er der flere restauranter. Ved hotel Reichsstadt i den gamle bydel ligger der en italiensk restaurant. Ellers er det oplagt at besøge "Zum Storchen" (den ligger lige ved en skorsten med en storkerede), hvor der serveres traditionel tysk mad. En anden mulighed er "Weinstube Drei Kronen" hvor der serveres eksperimentel tysk mad. Schnitzlen siges dog at være rigtig god.

Dag 4 – lørdag den 28/5

09.00 Afgang på dagens udflugt. Husk at tjekke ud og medbringe din forudbestilte madpakke ombord på bussen.

Første stop foretages i smukke Ipsheim få km mod nord. Her gør vi holdt i 1 time og ser byens 14-15 storkepar. Alene på kirken er der 5 par.

Herefter fortsætter vi til Gerhardshofen, hvor vi gør holdt i 1 time og ser byens omtrent 20 storkepar.

Herefter kører vi til det nærliggende Ober Höchstädt og ser storkereden på et meget smukt bindingsværkshus. På vejen ser vi nogle enge, hvor vi i juli 2021 så hele 88 storke. Fotostoppet her er ganske kort.

Vi fortsætter nu til Uehlfeld der huser 36 par storke og måske nu kan udråbes som største storkekoloni i hele Tyskland. Her har vi et stop på 2-3 timer. Frokosten indtages her.

Efter Uehlfeld kører vi mod München området. På vejen laver vi et stop i Langenzenn og ser byen og dens storkepar. Vi fortsætter mod hotel ??? i Dachau.

Dag 5 – søndag den 29/5

Dette er dagen hvor rejsen slutter og vi skal hjem til Danmark. Vi bor kun få minutters gang fra KZ lejren Dachau, hvor der i dag er et museum. KZ Dachau var den første KZ lejr i Tyskland og åbnede allerede i marts 1933. Formiddagen kan bruges på en spadseretur til museet, der åbner klokken 9.00.

12.00 Afgang mod München Lufthavn fra hotellet.

16.20 Afgang med SK 2658 til Kastrup.

Om hotellerne

Hotel Kapuzinerhof, Biberach an der Riß R (3-stjerner)

[Læs mere på hotellets hjemmeside her](#)

Kurhotel Pyramide, Bad Windsheim (4-stjerner)

Luksuriøst hotel med alle bekvemmeligheder i udkanten af den gamle bydel af Bad Windsheim. Der er 15 minutters gang til selve Altstadt, hvor det hele emmer af hyggelig tysk stemning.

[Læs mere på hotellets hjemmeside her](#)

Hotel Klösterle, Nördlingen (4-stjerner)

NH Klösterle Nördlingen hotel er eventyrligt med en historisk charme. Bygningen er knyttet til et kloster fra 1200-tallet i hjertet af middelalderens Nördlingen.

[Læs mere på hotellets hjemmeside her.](#)

Hotel Atomis (3- stjernet)

Hotel Atomis er nyt moderne hotel i centrum af Dachau.

[Læs mere på hotellets hjemmeside her.](#)

Priser og betingelser

Bemærk at turen kun er for medlemmer af Storkene.dk. Er man ikke medlem, kan et medlemskab ordnes ved at klikke [her](#).

Per person i dobbeltværelse: 6.500 kroner

Per person i enkeltværelse: 7.300 kroner

Der skal indbetales et depositum ved tilmelding på 25 % af turens pris.

Turmadpakke koster 70 kroner og reserveres ved tilmelding.

I prisen er inkluderet:

- Fly t/r København – München
- Bustransport
- T-shirt fra Storkene.dk
- Alle udflugter med guidning v/Hans Skov og Jess Frederiksen
- Velkomstmiddag inklusive vin, øl/vand, kaffe og storkelagkage den første aften

Tilmelding foregår ved henvendelse til Merete Carøe på Merete@storkene.dk

Skulle der være spørgsmål til turen er man velkommen til at kontakte Jess Frederiksen på tlf. 24 66 66 58.

Noter

Det er frivilligt, om man ønsker at møde op ved 7-Eleven i Kastrup. Der laves ikke gruppe check-in og man kan blot tjekke ind ved skranken individuelt. Kommer man for sent til flyet, har Storkene.dk naturligvis intet ansvar.

Alle priser er inklusive morgenmad. Den første aften på hotel Gudrun er aftensmad dog inkluderet.

Rejseforsikring ikke er inkluderet. Den kan man selv tegne hos sit forsikringsselskab eller hos Europæiske ved at klikke her!.

Stikkontakter er de samme som i Danmark. Men bemærk at man ikke bruger 3-benede stik i Tyskland.

På udflugterne er der mulighed for at finde beværetninger under nogle af de mange stop vi foretager. Der kan dog forudbestilles en turmadpakke med sandwich, en vand og et stykke frugt, hvis dette skulle ønskes. Dette gøres ved tilmelding.

I bussen kan der købes drikkevarer og der forefindes toilet, som dog kun skal bruges undtagelsesvis. Man bør forsøge at foretage toiletbesøg under vores mange stop.

Husk at afregne eventuel brug af minibar eller andre services direkte til hotellet ved udtjekning.